

Espai d'espiritualitat

CELEBREM LA COMUNIÓ DELS SANTS

En Crist no hi ha distància entre el cel i la terra, i celebrar la solemnitat de Tots Sants i, l'endemà, la memòria de tots els Fidels difunts és celebrar que el destí de tota existència humana és Déu mateix i que aquest món està destinat a ésser plenament en Ell com a plenitud de tot el que existeix. Aquesta és la gran esperança de la fe cristiana.

L'Església celebrant la solemnitat de Tots Sants celebra el que serà, i en la multitud que ningú podia comptar (Ap 7,9) es veu a si mateixa glorificada. La Jerusalem vers on ens encaminem és el motiu dels nostres cants i el que motiva la caritat. Les portes de la ciutat santa romanen obertes. No es tancaran fins que no entri l'últim dels pecadors. L'Eucaristia uneix el cel i la terra, l'Església peregrina i l'Església glorificada. La litúrgia de Tots Sants resplendeix de la llum pasqual, de la glòria de la resurrecció del Senyor.

“ LA LITÚRGIA DE TOTS SANTS RESPLENDEIX DE LA LLUM PASQUAL, DE LA GLÒRIA DE LA RESURRECCIÓ DEL SENYOR

Amb una gran caritat, l'endemà, l'Església es recorda dels fidels difunts. Fer memòria dels fidels difunts és un acte de caritat. I la litúrgia els esmenta en el cor de la Pregària eucarística. Els recorda a tots, fins aquells pels quals ningú prega. Les dues celebracions celebren el que serà, el que encara no s'ha manifestat, però que ja és en Déu (1Jn 3,2). El món passa, també l'existència de cadascú, però el destí final no és el buit i el no res sinó Déu mateix en la glòria de la nova creació (Ap 21,1). Recomanem preparar bé aquestes celebracions, amb la meditació de les pregàries del Missal que són precioses i, sobretot, les lectures de la Paraula de Déu.

Rafael Serra Abellà, pvre.

Símbols i signes

LA GENUFLEXIÓ

La genuflexió és un gest que es fa doblegant el genoll dret cap a terra, en senyal de reverència, respecte, humilitat i adoració al Senyor.

Probablement, aquest gest de reverència prové de la cultura romana, expressant per tant un signe de respecte davant de les autoritats. Entre els segles XII i XIII, els cristians l'introdueixen com un signe d'adoració i reconeixent de la presència real de Jesús en el Santíssim Sagrament i una manifestació de la nostra fe en Crist, el Senyor, el Fill del Déu viu.

Segons les normes litúrgiques actuals, es fa genuflexió quan es passa per davant del Santíssim reservat al sagrari. Durant la celebració de l'Eucaristia, si el sagrari és al presbiteri, els ministres només fan genuflexió al començar i a l'acabar la celebració. Els acòlits que porten la creu processional i els cirials, inclinen el cap en comptes de fer la genuflexió. El prevere que presideix l'Eucaristia fa 4 genuflexions: en el moment que arriba al presbiteri, si el Santíssim hi és present en el sagrari; després de la consagració del Pa; després de la consagració del Vi; i abans de combregar.

També es fa genuflexió quan es passa davant de la Creu el Divendres Sant i el Dissabte Sant.

Àngel Rubio Cuza

Descobrim la Litúrgia de les Hores

HIMNES, ANTÍFONES, SALMS I ALTRES ELEMENTS

Repassem breument els diversos elements de la Litúrgia de les Hores.

1. **Salms.** Els salms han format part de la pregària de l'Església des dels inicis. Són cants de lloança que ens ajuden a pregar amb més fervor, «tot donant gràcies i lloant Déu, o bé clamant des d'un abisme d'angoixa» (IGLH 105). Amb els salms, no sempre ens adreçem a Déu, sinó que cantem davant de Déu. Aleshores, com afirma sant Benet a la seva Regla, els hem de cantar: «de tal manera que l'esperit concordi amb la veu». Perquè en la Litúrgia de les Hores no fem que l'Església ajunti la seva veu a la nostra necessitat de pregària, sinó al revés: som nosaltres que unim la nostra veu a la de l'Església en oració. A més dels salms, a Laudes i Vespres, hi trobem uns textos bíblics, els càntics, que són himnes de lloança i de pregària. N'hi ha tres que procedeixen de l'evangeli i han format part de la pregària de l'Església a les principals hores i al final del dia: els de Zacaries, de Maria i de Simeó. Aquests tres càntics reben el mateix honor i dignitat amb què se sol proclamar l'evangeli.

2. **Antífones.** Les antífones es canten a l'inici i al final de cada salm, i ens ajuden a convertir-lo en pregària personal, il·luminen un pensament digne de ser considerat o donen al càntic una tonalitat peculiar en diferents circumstàncies.

3. **La lectura de la Sagrada Escripura.** L'oració, sobretot la dels salms, acompanya sempre la proclamació (en un format més llarg o més curt) de la Paraula de Déu, de manera que les lectures poden ser enteses més profundament. A l'Ofici de lectura, després dels textos bíblics, es proclama un text dels Pares o dels escriptors eclesiàstics, o bé un text que parli concretament del sant que celebrem aquell dia.

4. **Responsoris.** Tant els responsoris (llargs o breus) com els versets il·luminen la lectura acabada de fer, ajuden a entendre-la, a convertir-la en oració i contemplació.

5. **Himnes.** Són el principal element poètic creat per l'Església que tenim a la Litúrgia de les Hores, i sovint manifesten la característica particular de cada Hora o de cada una de les festes.

6. **Pregàries, Parenostre i oració conclusiva.** La Litúrgia de les Hores no separa la lloança divina de l'oració de petició. Per això pel matí, a Laudes, hi trobem intencions de pregària per encomanar a Déu tot el dia; i a Vespres, intercedir per les necessitats de l'Església i de la humanitat. A aquestes intencions de pregària, hi afegim el Parenostre. I acabem l'Hora amb una oració.

7. **Silenci.** Després de cada salm o de les lectures, el silenci és un element oportú per «assolir el ple ressò de la veu de l'Esperit Sant en els cors i per unir més estretament l'oració personal amb la Paraula de Déu i la veu pública de l'Església» (IGLH 202).

Jordi Guàrdia Romeu

L'Eucaristia, pas a pas

LA PREGÀRIA EUCARÍSTICA - EL SANT

La gran lloança a Déu per l'obra de Jesucrist que ha començat el president de la celebració al prefaci és remarcada i continuada amb el cant del Sant per tota la resta de la comunitat, unida i en comunió amb els àngels i els sants, l'Església celestial. Podem dir, doncs, que és tota la creació que entona aquesta lloança còsmica.

Aquest cant ja el trobem en pregàries eucarístiques (anàfores) del segle IV amb una clara influència de la sinagoga jueva, que tenia expressions molt semblants com santificar i glorificar el nom del Senyor.

El Sant té dues parts: la primera al·ludeix a Is 6, 3, mentre que la segona part a Mt 21, 9. La primera part és la més antiga, com hem dit, i fins al segle VI no s'hi afegeix la segona part, el Beneït el qui ve en nom del Senyor.

La repetició fins a tres vegades de l'adjectiu Sant fa pensar en un ús superlatiu de manera que Sant Sant Sant ve a significar santíssim. I pel que fa a la paraula hebrea hossana, aquest terme és, en la seva arrel, una petició d'ajuda i salvació.

Veiem, doncs, que aquest cant és una pregària plena d'admiració, adoració, lloança i petició a Déu per l'obra de la nostra salvació i per la seva culminació en el Pasqua del Fill, el beneït que ve en nom del Senyor, el beneït Déu i home, el beneït Déu amb nosaltres que ara es farà present en les ofrenes del pa i el vi que hem posat sobre l'altar.

És així que en la petitesa de cada comunitat que es reuneix per celebrar l'Eucaristia s'hi fa present la grandesa del cant del àngels, dels sants, de tota la humanitat que cerca Déu, tantes vegades a les palpentes, i de tota la creació. I entre tantes i tantes veus, hi ha també la teva, en comunió.

Xavier Roig Rovira, pvre.